

Kvalitet og kontroll er avgjørende

Akkurat nå foregår et eventyrlig skreifiske utenfor Lofoten og Vesterålen. Den norske villfisk-ressursen kan gi enorme verdier til stadig nye generasjoner. Da er to stikkord avgjørende: kvalitet og kontroll.

Av Trygve Myrvang, administrerende direktør i Norges Råfisklag

Lofotfisket er et mirakel fra naturen. Hvert år på denne tiden vandrer millioner av skrei fra Barentshavet mot norskekysten for å gyte.

Flere tusen fiskere høster av havets ressurser. På snaue tre måneder drar kystfiskerne inn mesteparten av sin årlige inntekt.

Den norske skreien er etterspurt over hele verden, og er et betydelig bidrag til at norsk sjømatnæring er en av landets største eksportnæringer. Den har en stolt historie og en fantastisk framtid. Vi i Norges Råfisklag er stolte av å være en del av denne suksesshistorien.

I 2016 ble omsetningen av fisk gjennom Råfisklaget rekordhøye 11,5 milliarder kroner. Muligheten for videre vekst, mer lokal verdiskaping og flere lokale arbeidsplasser, er stor.

Likevel står vi overfor noen utfordringer. Der øker vi innsatsen.

Det første er å forbedre kvaliteten. Norsk skrei og torsk er i hovedsak av ypperlig kvalitet, og ferske målinger fra Nofimas fangstskaderegistrering viser at kvaliteten på torsk levert av kystflåten blir stadig bedre.

I skreisesongen har Råfisklaget ansvaret for Skreipatruljen, i samarbeid med Norges Sjømatråd. Skreipatruljen kontrollerer at skreien som pakkes til kvalitetsmerket Skrei tilfredsstiller kravene i skreistandarden. De siste tre årene er det gjennomført omtrent 450 kontroller, og vi ser en gledelig utvikling: Tross økt antall kontroller, er det funnet vesentlig færre avvik hittil i år, sammenlignet med på samme tid i fjor.

I tillegg gjennomfører vi kvalitetskontroller på fangst og fartøy på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet (NFD), og i samarbeid mellom Mattilsynet og Nofima. Dette kontrollarbeidet startet vi i 2015, og siden da har vi kontrollert over 600 fartøy. Også her ser vi at utviklingen går i riktig retning: Vi ser en forbedring av den generelle kvaliteten på fisk som leveres.

Råfisklaget ønsker økt fokus på kvalitet alle ledd i verdikjeden, og vi ser at det her ligger et stort potensial for enda større verdiskaping i næringen.

Det andre stikkordet er ressurskontroll. Fiskerikriminalitet kan få store konsekvenser for fiskebestanden – og slå bena under en hel næring. Derfor utfører Råfisklaget ressurskontroller på kvote, bifangst og fredningstid, samt dokumentkontroller og fysisk

kontroll ved landing. Vi prioriterer kontrollene ut fra rykter og varsler, og i samråd med Fiskeridirektoratet.

Måten Norge forvalter og høster av den villfiskressursen er en formidabel suksess, og vi skal gjøre det vi kan for å holde det slik.

Da må denne viktige næringen ha stabilitet, forutsigbarhet og trygghet. For aktørene i en næring der mye annet svinger, fra værforhold og bestandsanslag til etterspørsel og markedsadgang, er det viktig med stabile rammebetingelser.

Den stabiliteten som er sikret gjennom lovverket og organiseringen av omsetningen gjør det mulig for fiskeflåten håndtere all annen risiko. Det er også industrien tjent med, fordi det gir mer stabil råstofftilgang. Et stabilt rammeverk gjør det mulig å teste ut nye, innovative løsninger.

Skreien bidrar til å holde liv i kystsamfunn langs kysten. Slik har det vært siden vikingtiden, og slik kan det fortsette i flere tusen år fremover. Men nøkkelen til dette er å videreføre de langsiktige og stabile rammevilkårene som er utarbeidet av myndigheter og næringen i fellesskap.

Fakta

Aldri tidligere er det gjennom Råfisklaget omsatt fangst til høyere samlet verdi enn i 2016. De offisielle tallene viser at omsetningen mellom fiskere og fiskekjøpere endte på hele 11,5 milliarder kroner, opp fra forrige topp på 9,7 milliarder i 2015.

Av dette sto norske fiskere for 9,1 milliarder, opp fra 7,8 milliarder året før. Både totalt og for norske fiskere er dette nye toppnoteringer.

Kilde: Norges Råfisklag